

Eneseanalüüs. **Karjäär. Karjääriplaneerimine. Elurollid.** **Europassi CV.**

Kristel Habicht
TTÜ karjääriteenistus

1

Loengus käsitletavat teemad

- Karjääri mõiste ja selle teisenemine ajas
- Karjääriplaneerimine
- Kutse- ja ametivalik
- Karjääriedu (objektiivne vs subjektiivne)
- Elurollid ja rollikonflikt
- Europassi CV

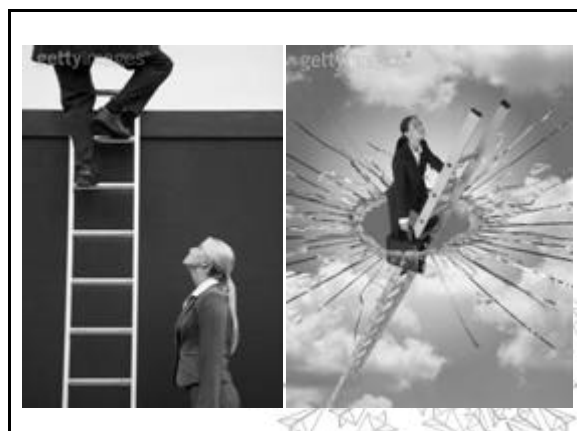
Kristel Habicht, 2009

2

Mis seostub sõnaga karjäär?

Kristel Habicht, 2009

3

Mis seostub sõnaga karjäär?

AUAHNE
esiletükkiv; ambitsioosne; edasitrügiv; karjäärihimuline

AUAHNUS
ambitsioon; esiletükkivus; karjäärihimu

EDU 3 'kiire edu mingil alal'
tõus; karjäär; tähelend

KARJÄÄR
teenistuskäik

SAAVUTAMA 1
kätte võitma; positsiooni kohta: omandama *omandas valitseva seisundi*;
tõusma *tõusis tippjuhiks*; sadulasse saama; karjääri (nime) tegema; läbi
lööma; vt ka tõusma

TÕUSMA 2
karjääri tegema; ametiredelil edasi jõudma (tõusma); kõrgemale (edasi)
ronima (trügima); vt ka saavutama

Allikas: sünonüümisõnastik, 1991
Kristel Habicht, 2009

Karjääri mõiste muutumine

Karjääri aspektid	Traditsioonilise karjääri omadused	Uuenenud karjääri omadused
Keskkondlikud karakteristikud	Stabiilsus	Dünaamilisus
Karjääriotsuste tegemine	Üks kord varases nooruses	Korduvalt, vahel hooajaliselt, erinevates vanustes
Vastutus karjääri osas	Organisatsioonil	Indiviidil
Karjäär koha mõttes	Ühes organisatsioonis	Mitmetes organisatsioonides
Karjäär aja dimensioonil	Pikk	Lühike
Muutuste ulatus	Kasvav	Teisenev

Kristel Habicht, 2009

Karjääri mõiste muutumine

Karjääri aspektid	Traditsioonilise karjääri omadused	Uuenenud karjääri omadused
Tööandja ootused/ töötaja panus	Lojaalsus ja pühendumine	Pikad tööpäevad
Tööandja panus/ töötaja ootus	Töö kindlus	Investeeringud tööhõivevõimesse
Progressi kriteerium	Edutamine vastavalt ametis oldud ajale	Edutamine vastavalt tulemustele ja teadmistele
Edu tähendus	Progress hierarhiaredelil	Sisemine saavutamise tunne
Koolitus	Formaalsed programmid	Tööpõhine, ettevõtte-spetsiifiline
Karjääri suuna olemus	Lineaarne	Mitmesuunaline

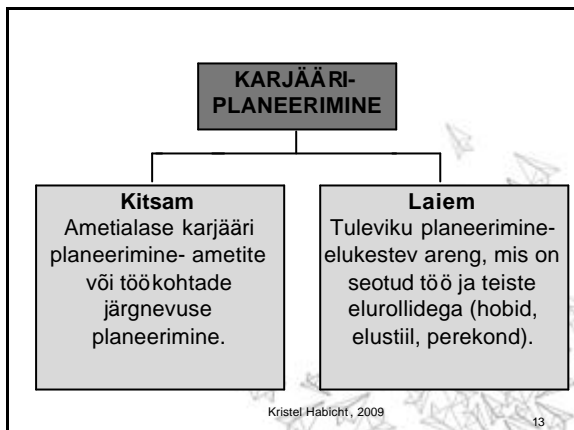
Kristel Habicht, 2009 Baruch, 2004

Millist karjääri saab luua?

- Vertikaalne karjäär
- Horisontaalne karjäär
- Ametikohasisene karjäär
- Kannapööretega karjäär
- Kaleidoskoop karjäär

Allikas: Tiina Saar

Kristel Habicht, 2009

Karjääriplaneerimise etapid

- ENESE tundmaõppimine
- VÕIMALUSTE kaardistamine
- ELUPLAANI koostamine
- OTSUSTE langetamine
- TEGUTSEMINE
- ANALÜÜSIMINE

Kristel Habicht, 2009 14

Küsimused, millele inimene peaks vastust otsima

- Kes ma tahan olla ja kuidas mulle meeldib elada?
- Mida on vaja selleks, et elada ja töötada nii nagu mulle meeldiks?
- Missugused on võimalused oma vajaduste ja soovide realiseerimiseks?
- Missuguste riskidega tuleb arvestada?
- Kuidas ajastada võimalikke (töö)elu muutusi?

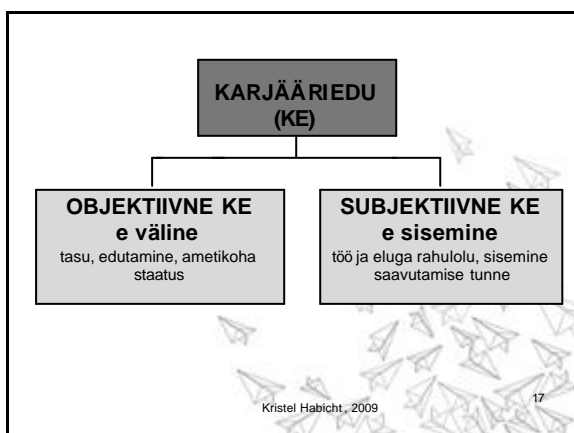
Kristel Habicht, 2009 15

Karjäärivalikud

Karjäärivalikud koosnevad:

- kutsevalikutest (*vocational choices*)
- ametivalikutest (*occupational choices*)
- organisatsiooni valikutest
- sotsiaal-majandusliku keskkonna valikutest

Kristel Habicht, 2009 16

Elurollid ja rollikonflikt

5 suuremat rollide rühma elus:

- Ametirollid
- Pererollid
- Kodanikurollid
- Olukorrast lähtuvad rollid
- Vaimse tegevusega seotud rollid

Rollikonflikt tekib siis, kui ootused ei sobi tegelikkuses olemasolevate rollidega.

Allikas: www.rajaleidja.ee

Kristel Habicht, 2009 18

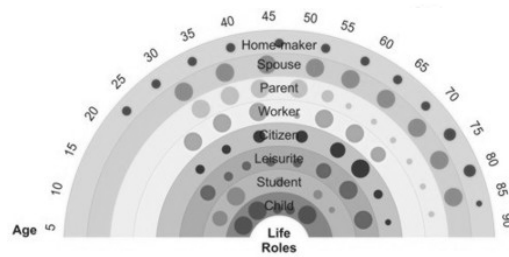
Rollikonfliktid

- Rollidevaheline konflikt
- Rollisisene konflikt
- Omandatud rolli ja rolliootuse vaheline konflikt
- Isiksuse ja rolli vaheline konflikt
- Rolli ähmasus

Kristel Habicht, 2009

19

Karjääriritee vikerkaar

Kristel Habicht, 2009

Super, 1980

20

Europassi CV

www.europassikeskus.ee

- 1 Isikuandmed
- 2 Soovitud töökoht/ kutseala
- 3 Töökogemus
- 4 Hariduskäik ja koolitus
- 5 Keel(ed)
- 6 Isiklikud oskused
- 7 Lisainformatsioon ja lisad
- 8 Salvestage oma CV arvutis

Kristel Habicht, 2009

21

5 olulist põhimõtet hea CV koostamiseks

Kristel Habicht, 2009

22

1. Keskenduge olulisele

- CV peab olema lühike: enamikul juhtudel piisab ühest või kahest leheküljest. Igal juhul ärge ületage kolme lehekülge.
- Kui töökogemus on veel lühike, kirjeldage esmalt oma haridust ja koolitust, tõstke esile tööpraktikat õpingute ajal.
- Kui keeleoskused on taotletava töökohta puhul olulised, täitke veebilehel kättesaadav Europassi keelepass ja lisage see oma CVle.

Kristel Habicht, 2009

23

2. Olge selge ja napsõnaline

- Kasutage lühikesi lauseid.
- Keskenduge oma koolituse ja töökogemuse olulistele aspektidele.
- Andke selgitus vaheaegadele oma õpingutes või teenistuskäigus

Kristel Habicht, 2009

24

3. Kohandage oma CVd nii, et see sobiks töökohaga, mida taotlete

- Enne, kui saadate oma CV tööandjale, kontrollige, et see vastaks nõutavale profiilile.
- Ärge pange kirja selliseid töökogemusi või koolitusi, mis ei ole avalduse seisukohalt olulised.
- Tõstke esile oma eelised tulevase tööandja erinõuete alusel.
Olge hoolikas: ärge kunstlikult oma CVd üles puhuge. Kui te seda teete, siis on tõenäoline, et intervjuul see avastatakse.

Kristel Habicht, 2009

25

4. Hoolitsege selle eest, mismoodi te oma CV esitate

- Pange oma oskused kirja selgelt ja loogiliselt, et konkreetsed omadused oleksid kergesti nähtavad.
- Pöörake tähelepanu detailidele, nagu õigekiri ja kirjavahemärgid.
 - Printige oma CV valgele paberile.
 - Säilitage soovitatud kirjatüüp ja paigutus

Kristel Habicht, 2009

26

5. Kui CV on valmis, kontrollige seda hoolikalt

- Kõrvaldage kõik õigekirjavead ja veenduge, et sõnastus oleks selge ja loogiline.
- Laske oma CV kellelgi veel läbi lugeda, et saaksite olla kindel, et selle sisu on selge ja kergesti mõistetav.

Allikas: Europassi keskus www.europassikeskus.ee

Kristel Habicht, 2009

27